

РЕШЕНИЕ

№ 21870

гр. София, 25.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав, в
публично заседание на 22.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **6372** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.268 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК).

Образувано е по жалба на П. Д. И. срещу Решение № ПИ-155/06.06.2024г. на директора на ТД на НАП-С.. С решението е оставена без разглеждане като процесуално недопустима жалбата ѝ по административен ред срещу съобщение за доброволно изпълнение с изх.№ С240022-048-0023856/05.02.2024г. от публичен изпълнител в дирекция „Събиране” при ТД на НАП-С..

Жалбоподателката, представлявана от адвокат Б., оспорва решението с аргументи, че обжалва образуването на изпълнителното дело, което е с обжалваем акт, има правен интерес от прекратяване на изпълнителното дело и жалбата не попада в хипотезата на чл.267, ал.2, т.6 от ДОПК, не обжалва ПНОМ. По същество основанията за прекратяване са, че претендираните публични задължения са недължими по силата на закона. Обжалваното изпълнително дело е образувано за публични задължения за ДОО и ЗО за период от 2018г. и 2019г., за който период не дължи вноски, тъй като е постоянно пребиваваща в И. от 1999г.до настоящия момент. През спорния период е била вписана в ТР като ЕТ, с който не е извършвала търговска дейност. Позовава се на чл.6, ал.3 от Спогодбата за социална сигурност между РБългария и Държавата И., ратифицирана от НС през 2009г. и обнародвана същата година, че през въпросния период е била подчинена на социалното законодателство на Държавата И. и по отношение на нея не е следвало да се прилага ДОПК по аргумент от чл.2, ал.2 от същия кодекс. Иска отмяна на решението и прекратяване на изпълнително дело № 24146082/202г. по описа на ТД на НАП-С..

Ответникът чрез юрисконсулт В. моли съдът да остави без уважение жалбата като неоснователна и да потвърди решението като правилно и законосъобразно. В решението са изложени

съображения, че съобщението за доброволно изпълнение има само подготвителен и уведомителен характер, същото не подлежи на самостоятелно обжалване. Връчено е на 05.02.2024г., а ПНОМ, с което се предприема реална мярка, е издадено на 13.02.2024г., жалбата е от 12.02.2024г., поради което счита, че няма как жалбата да е срещу този акт, а е срещу съобщение за доброволно изпълнение, което и не подлежи на обжалване, тъй като не засяга пряко права и интереси на задълженото лице. Претендира юрисконсултско възнаграждение. При условията на евентуалност прави възражение за прекомерност.

Факти по делото:

Със съобщение изх.№ С240022-048-0023856/05.02.2024г. на основание чл.221 от ДОПК публичният изпълнител е поканил П. Д. И., в 7 дневен срок от получаване на съобщението да плати доброволно задължението си ведно с лихвите, изчислени до окончателното изплащане на главницата и е уведомил длъжника, че в ТД на НАП-С. под №[ЕИК] от 2024г. е образувано изпълнително дело за неплатени публични задължения за ЗО и ДОО по посочени декларации образец 6, в общ размер на 1341, 10 главница и лихви и е посочил банкова сметка за плащане. Предупредил е, че в случай, че посоченото задължение не бъде платено в 7 дневния доброволен срок от съобщението, ще предприеме принудително изпълнение върху имуществото й. Съобщението е връчено на 05.02.2024г.

П. И. е обжалвала по административен ред образуването на изпълнителното дело, като е посочила, че обжалва постановление за това и е посочила номера на изпълнителното дело. В жалбата са изложени доводи, че е разбрала за образуването изпълнително дело от съобщението и че предвид сключена спогодба между РБългария и Държавата И., тя като постоянно пребиваваща в И. от 1999 г. е била подчинена на тамошното социално законодателство, а през спорния период е била вписана като ЕТ, с който не е извършвала търговска дейност. Поискала е прекратяване на така образуваното изпълнително дело.

С оспореното пред съда решение директорът на ТД на НАП-С. е оставил жалбата без разглеждане като недопустима. Мотивът е, че не е налице нарочен акт за образуване на изпълнителното производство, а актът, с който се уведомява длъжникът за започване на производството, е съобщение за доброволно изпълнение по чл.221, ал.1 от ДОПК, което няма пряко и непосредствено въздействие върху правната сфера на длъжника, тъй като не обективира властническо волеизявление, скрепено с възможността за държавна принуда, което едностранно да поражда или да е в състояние да породи промени в правната сфера на длъжника или на трети лица. Липсва разпоредителна част, която директно да задължава адресата, като посочва, че съобщенията по чл.221, ал.1 от ДОПК, имат единствено и само уведомително съдържание, известяващ характер, съчетан с израз на едно намерение за бъдещи действия на органа по изпълнението и нямат самостоятелен правен ефект, тъй като, сами по себе си, не са годни да засегнат права и законни интереси на длъжника или на друго лице. Те са подготвителен акт в изпълнителното производство и не представляват действие на публичния изпълнител, което съгласно чл. 266, ал. 1 от ДОПК да подлежи на обжалване.

Това решение е обжалвано пред съда, като доводите са аналогични на изложените пред административния орган – недължимост на съобщените задължения, поради това, че жалбоподателката е постоянно пребиваваща в И. през 2018г.-2019г., за което е приложила доказателства по административната преписка – паспорт, удостоверение за влизане и напускане на страната, удостоверение за промяна на име и че регистрирания на нейно име ЕТ не е осъществявала дейност през 2018-2019г.

При тези данни, от правна страна съдът приема следното:

Жалбата е подадена чрез решаващия орган на 21.06.2024г. в 7 дневния срок по чл. 268, ал. 1 от

ДОПК, като решението е връчено на пълномощник на 14.06.2025г. и тъй като изхожда от процесуално легитимирано лице – адресата на решението на същия по жалбата, което решение подлежи на обжалване пред административния съд, е допустима.

Разгледана по същество жалбата е основателна, поради следното:

Мотивите в решението за недопустимост на обжалването на съобщението за доброволно изпълнение в конкретния случай - предвид съдържанието му и фактите по делото, не се споделят от съда. Настоящият състав възприема принципно виждане за недопустимост на обжалването на поканата за доброволно изпълнение до длъжника. Разпоредбата на чл. 221, ал.1 от ДОПК определя, че когато задължението не е изплатено в 7-дневния срок от получаването на поканата по чл. 182, ал. 1, публичният изпълнител пристъпва към изпълнение, като е длъжен да изпрати на длъжника съобщение, с което му дава 7-дневен срок за доброволно изпълнение. Според чл. 182, ал. 1 от кодекса, ако задължението не бъде изпълнено в законоустановения срок, преди да бъдат предприети действия за принудителното му събиране, органът, установил вземането, съответно публичният изпълнител при НАП, изпраща покана до длъжника да плати задължението си в 7-дневен срок. Целта на разпоредбите е да се уведоми длъжника за образуването срещу него изпълнително дело. Касае се за подготвителен акт на изпълнителното производство, който не представлява властническо волеизявление, годно да засегне правната сфера на длъжника. Поради това за него не възниква правен интерес от оспорване на това съобщение. Възприема се в съдебната практика, че действията на публичния изпълнител, свързани с изпращане на съобщението за доброволно изпълнение и самото съобщение не са от кръга актове, подлежащи на обжалване.

Следователно принципно положение е, че със съобщението за доброволно изпълнение не се създават задължения за длъжника, а същото има изцяло уведомителен характер. С него не се прекъсва и давността. В тълкувателно решение № 7 от 15.04.2021г. по тълкувателно дело № 8 от 2019г. на ВАС на РБ, се приема следното: „От съдържанието на чл. 221, ал. 1 ДОПК се налага извод, че изпращането на съобщение за доброволно изпълнение се характеризира като действие по пристъпване към изпълнение. Съобщението е насочено към събиране на публично вземане, но по доброволен път. Правният му смисъл е, че ако не погаси вземанията си в определения му срок, ще бъдат предприети действия по принудителното им събиране. Не без значение е и обстоятелството, че в 7-дневния срок за доброволно изпълнение, предоставен на длъжника, не могат да се предприемат действия по неговото принудително изпълнение. Изпращането на съобщението по своята същност е подготовка за започването на същинския изпълнителен процес, изразяващ се в предприемане на действия по принудително изпълнение чрез предвидените в чл. 215, ал. 1, т. 1-3 ДОПК изпълнителни способности.“ Накрая в т.2 е прието че „ Съобщението по чл. 221, ал. 1 от ДОПК не прекъсва давността.,,

Тоест, при горното становище по правната природа на съобщението по чл.221, ал.1 от ДОПК само за себе си това уведомяване не подлежи на обжалване като административен акт, засягащ правната сфера на адресата си.

В случая обаче жалбоподателката търси защита и излага доводи изобщо срещу образуването на изпълнително производство, оспорва съществуването на изпълнително основание, за което има право да възрази пред публичния изпълнител и той да провери възраженията на длъжника. Освен това, в случая изпълнителните основания не са подлежащи на обжалване данъчни актове или други актове за публични задължения. Касае се за задължения по декларации, които са другият способ за установяване на задължения. Съгласно чл. 107 от ДОПК когато органът по приходите установява размера на дължимия данък или осигурителната вноска въз основа на подадена от задълженото лице декларация, задължението подлежи на внасяне в срока, предвиден в съответния

закон. Задълженото лице има право при поискване да получи справка за начина, по който е изчислено задължението, съдържаща данни за задълженото лице, вида, основанието, общия и неплатения размер. Размерът на задължението по ал. 1 се съобщава на задълженото лице, а по искане на задълженото лице или служебно органът по приходите издава акт за установяване на задължението, който подлежи на обжалване пред директора на териториалната дирекция. Жалбоподателката оспорва наличието на задълженията, които са описани в приложеното съобщение за доброволно изпълнение, отрича дейност, която да ги е генерирала и се позовава на уредба, приложима за нейното постоянно пребиваване извън България. В съобщението като изпълнителни основания са посочени декларации образец 6 за 2018 и 2019г. и дължими по тях вноски за здравно и социално осигуряване. Тоест, длъжникът оспорва изпълнителното основание, посочено в съобщението и оспорва образуването на изпълнително дело срещу него с твърдения за липса на изпълнително основание, а съобщението по чл.221, ал.2 за него обективира образуването на изпълнително производство. Тези възражения са останали необсъдени от ответника, както и искането за прекратяване на изпълнителното производство, по което не е взето отношение нито от публичния изпълнител, нито от директора на ТД на НАП-С..

При така изложеното от жалбоподателя, решаващият орган е следвало вместо да се фокусира върху необжалваемостта на съобщението, да разгледа възраженията по наличие на основанията за изпълнителното производство, да обсъди твърденията за липса на изпълнително основание. В случая не е приложима и изключващата норма на чл.266, ал.3 от ДОПК, че не подлежи на обжалване определения размер на публичното задължение, тъй като въпросът касае изобщо наличието на основание за възникване на такова задължение и дължимостта му, а не размера му.

Тъй като жалбоподателката се позовава на недължимост на публичните задължения, то от съществено значение за образуване на изпълнителното производство е наличието на задълженията – актът, който ги установява. А това не е сторено от решаващия орган, в преписката липсват приложени посочените декларации, не са разгледани възраженията на жалбоподателката по изпълнителното основание, дали действително съществува, подавало ли е лицето такива декларации, след като твърди, че не подлежи на облагане в РБългария и налице ли са изпълнителните основания, както и да разгледа искането за прекратяване на изпълнителното производство. Неизясняването на фактическата обстановка за образуване на изпълнителното производство, при наличие на изрични възражения е в нарушение на принципа за обективност (чл.3) от ДОПК. В случай, че действително са налице подавани декларации, то на лицето следва да се укажат възможностите за издаване на акт по чл.107 от ДОПК, съответно при оспорване - определяне на задълженията в ревизионно производство.

Съгласно чл. 268, ал. 1 от ДОПК предмет на съдебно обжалване са не извършените действия от публичния изпълнител, а постановеното решение в производство по чл. 266 и сл. от ДОПК от решаващия административен орган. В процесния спор административният орган не се произнесъл по същество, а е оставил без разглеждане жалбата поради липса на правен интерес. Съдът намира, че в случая решението на директора на ТД на НАП-С. е неправилно по изложените по-горе съображения за наличие на правен интерес за жалбоподателката да се защити срещу наличието на годно за принудително изпълнение основание/да бъде обсъдено искането ѝ за прекратяване на изпълнителното производство и следва да се отмени.

Тъй като не е налице произнасяне по същество от страна на директора на ТД на НАП – С., то преписката следва да се върне за произнасяне по същество с решение по възраженията на жалбоподателката, в противен случай би била лишена от една инстанция относно произнасяне по жалбата ѝ.

Предвид изложеното жалбата на П. Д. И. срещу решение № ПИ-155/06.06.2024г. на директора на

ТД на НАП – С. е основателна и решението следва да се отмени и върне за произнасяне на решаващия орган.

Не е направена претенция за присъждане на разноски от жалбоподателката, поради което съдът не присъжда такива.

Воден от горното, Административен съд София- град, I отделение, 6-ти състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ решение № ПИ-155/06.06.2024г. на директора на ТД на НАП – С., с което е оставена без разглеждане жалбата на П. Д. И. срещу съобщение за доброволно изпълнение № С240022-048-0023856/05.02.2024г. на публичен изпълнител при същата дирекция и ИЗПРАЩА ПРЕПИСКАТА на директора на ТД на НАП – С. за произнасяне с решение по същество съобразно указанията на съда.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване съгласно чл.268, ал.2 от ДОПК.

ПРЕПИСИ от решението да се изпратят на страните.

СЪДИЯ: